

Digitális Krónika

a digitális ökoszisztéma által kínált nemzetközi jó gyakorlatok a
koronavírus-járvánnyal összefüggésben felmerülő kihívások kezelésére

I.évfolyam 5. szám: 2020. május 11.

Készítette: Digitális Jólét Program

Tartalom

I.) 7 NAP – 7 DIGITÁLIS VÁLASZ.....	2
Egyesült Királyság.....	2
Észtország.....	2
Amerikai Egyesült Államok.....	2
Franciaország.....	2
Litvánia.....	2
Izrael.....	2
Europol.....	2
II.) KÖRKÉP: - Restart - a digitalizálódó gazdaság lehet a motor a világban?.....	3
A digitális gazdaság, valamint a digitalizálódó gazdaságban rejlő lehetőségek felértékelődése a koronavírus-járvány utáni növekedésben.....	3
III.) FÓKUSZBAN.....	11
DIGITÁLIS TESTNEVELÉS: kreatív, online megoldások a közös családi mozgás elősegítésére, a testi és mentális egészség megőrzésére.....	11
DIGITÁLIS OKTATÁS ÉS ÉRETTSÉGI VIZSGA: a globális oktatási közösség válaszai a vírushelyzetre.....	13

I.) 7 NAP – 7 DIGITÁLIS VÁLASZ

Egyesült Királyság

Különösen fontos a demenciában szenvedők számára az, hogy ismerős, megszokott tevékenységeket végezhessenek napi rutinjuk során, ezért a Housing Learning and Improvement Network a szabadidős tevékenységek helyettesítésére a különböző online tevékenységeket, livestream események követését [ajánlja](#) a lakók életminőségének megőrzése-javítása érdekében.

Észtország

[Digitális platform indul](#) a személyes védőeszközök készleteinek nyomon követésére, megkönnyítve az egészségügyi és szociális intézmények számára a készletek biztonságos szinten tartását; az észti „The Global Hack” kezdeményezés projektje valós adatokon alapuló, állami központi készletgazdálkodást is lehetővé tesz, hiszen támogatja a rendelés és gyártás szervezését is.

Amerikai Egyesült Államok

A salamancai körzeti iskola WiFivel felszerelt iskolabuszokkal [nyújt internetelérést](#) „digitális szegénységben” élő, rászoruló diákok részére az otthoni tanulás feltételeinek megteremtése érdekében. A körzet routereket, és más szükséges eszközöket is biztosít az érintetteknek.

Franciaország

A francia [CoronaCheck](#) az első olyan alkalmazás, amely a koronavírussal kapcsolatos információk és adatok **hitelességének ellenőrzését** teszi lehetővé. Az oldal többek között a WHO, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ, az amerikai járványügyi központ adatbázisaival, valamint hírportálok tartalmával is képes összevetni adatokat.

Litvánia

Mesterséges intelligenciával támogatott [csevegőalkalmazást](#) fejlesztett a Litván Kormány a koronavírussal kapcsolatos lakossági, valamint a gazdaságélénkítési lehetőségek igénybevitelére irányuló vállalkozói kérdések gyors megválaszolásának támogatására. Az alkalmazás tanul, és elemzi a válaszokkal való felhasználói elégedettséget is: így egyre pontosabb válaszokat képes adni.

Izrael

Az izraeli OurCrowd – közösségi finanszírozás keretében – [12 millió dollár tőkét gyűjtött](#) a MigVax Corp. elnevezésű e-egészségügyi startupnak, amely a koronavírus ellenszerének kifejlesztése céljából folytat ígéretes gyógyszerfejlesztéseket. Az oldal ezen túlmenően számos, startupokat célzó tőkebefektetési lehetőséget kínál a felhasználók számára.

Europol

[Online gyermekvédelmi eszközöket és ajánlásokat tett közzé](#) az Europol: a koronavírus-járvány kapcsán megjelent **új veszélyekre, valamint azok felismerésének és elhárításának** lehetőségeire hívja fel a szülők és a tanárok figyelmét. Az átfogó tájékoztató olyan területeket érint, mint az álhírek, az online eltöltött idő, biztonságos keresés, nem kívánt kapcsolatfelvétel, internetes játékok, online zaklatás és pornográfia.

II.) KÖRKÉP:- Restart - a digitalizálódó gazdaság lehet a motor a világban?

A digitális gazdaság, valamint a digitalizálódó gazdaságban rejlő lehetőségek felértékelődése a koronavírus-járvány utáni növekedésben

Az ENSZ 2019. évi konferenciáján elhangzottak szerint 2016-ban a digitális gazdaság 11,5 billió dollárt, vagyis a globális GDP 15,5%-át tette ki; a fejlett gazdaságokban a GDP 18,4%-át jelentette, a fejlődő gazdaságokban pedig átlagosan 10%-ot képviselt. Az ENSZ tanulmánya megállapította, hogy a digitális gazdaság az elmúlt 15 évben kétszer gyorsabban nőtt, mint a globális GDP, majdnem kétszeresére növekedett 2000 óta. Az egyenlőtlenség azonban jelentős, a digitális gazdaság értékének nagy részét csak néhány gazdaságban állították elő: az Egyesült Államokban (35%), Kína (13%) és Japán (8%). Az EU, Izlanddal, Liechtensteinnel és Norvégiával együtt további 25%-ot tett ki.¹

A digitális gazdaság a koronavírus-járványt megelőzően 10-12.000 milliárd forinttal járult hozzá a magyar gazdaság teljesítményéhez. A széles körben értelmezett, az IKT szektoron túlmutató digitális gazdaság az [Informatikai Vállalkozások Szövetségének felmérése](#) alapján a GDP mintegy 25%-át adta, ha figyelembe vesszük az egyes cégek (pl. autógyárak, feldolgozóipari üzemek, pénzügyi szolgáltatók, online kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások, IT-tanácsadók, SSC-k stb.) digitális fejlesztéseit is.

A COVID-19 sok kellemetlenséget okoz(ott) mindennapjainkban, de a járványügyi intézkedések a gazdaság működését ennél sokkal súlyosabban érintették. Nincs okunk kételkedni abban ugyanakkor, hogy a digitalizáció meghatározó szerepet fog játszani a gazdasági növekedés feltételeinek megteremtésében, a gazdaság „újraindításában”. Sőt, a digitális gazdaság jelentősége minden bizonnyal tovább nő majd: a koronavírus-járvány miatt szükségessé vált korlátozó intézkedések újfent rámutattak a robotizáció, az automatizálás jelentőségére, az azokkal elérhető termelési hatékonyság-javulással pedig a kiesett vállalati bevételek is – legalább részben – pótolhatók lesznek a jövőben (megfelelő keresleti viszonyok mellett). A megfelelő átképzéseket követően az IKT szektor betöltetlen álláshelyei a társadalom széles rétegei számára teremtenek lehetőséget az elhelyezkedésre, hiszen a digitális szolgáltatások az elmúlt hónapokban való robbanásszerű elterjedése, az azokkal kapcsolatos társadalmi és gazdasági bizalom rakétaszerű emelkedése szintén az ágazat további nagyfokú bővülését vetíti elő.

Kétszer ad ki gyorsan ad. Ez a közmondás különösen igaz a jelen gazdasági helyzetben, ráadásul a célzott és gyors segítség különösen pozitív hatásokkal jár a digitális gazdaság területén: a világon szinte mindenhol a gazdaságélénkítő csomagok alapvető elemét képezi a szektor támogatása, illetve az eszközeinek jobb és eredményesebb használata.

¹[„Digital economy report „value creation and capture: implications for developing countries” \(PDF\). United Nations Conference on Trade and Development. New York. 2019](#)

Az osztrák kormány átfogó **gazdaságvédelmi kezdeményezési „csupán” 15 milliárd eurót tesznek ki**, amely egyrészt közvetlen pénzügyi támogatásokat, másrészt a beruházásokat segítő garanciavállalásokat célzó konstrukciókat egyaránt magukban foglalnak. Az intézkedések fő területei **a munkavállalók és a munkáltatók adóterheinek csökkentése, a klímavédelem, a digitalizáció, illetve a vállalatok külpiaci jelenlétének erősítése**. Az osztrák gazdasági minisztérium ezen túlmenően egy átfogó digitális gazdaságfejlesztési csomagot is előkészít, amelynek célja az osztrák vállalkozások digitális felkészültségének megerősítése, valamint a digitális kompetenciák komplex javítása. Utóbbi elősegítése érdekében a munkavállalók ún. digitális bootcampeken (azaz rövid, intenzív képzéseken, „gyorstalpalókon”) vehetnének részt, ahol az e-kereskedelem, a közösségi média és az e-marketing alapjaival ismerkedhetnek meg.

Bécs továbbá a napokban jelentette be, hogy több mint **20 millió eurós támogatást nyújt a mobilszolgáltatóknak 720 db. 5G adótorony telepítéséhez** (a szolgáltatók költségeinek kb. felét átvállalva ezzel): a beruházástól azt remélik, hogy a digitális infrastruktúra bővítésén keresztül egyrészt a legtöbb ágazat növekedését segítik, másrészt további konkrét fejlesztéseket alapoznak meg, mint pl. a digitális oktatás, a telemedicina-szolgáltatások kiterjesztése, vagy akár a Bécsi Tűzoltóság drónokkal támogatott helyzetértékelő képességének javítása.

A *Digitális Jólét Program* által kezdeményezett [Magyarországi 5G Koalíció](#) (5GK) célja, hogy **Magyarország az 5G fejlesztések egyik európai központjává váljon és régiós vezető szerepet töltsön be az 5G-re épülő alkalmazások fejlesztésében, tesztelésében**. Fontos, hogy hazánk azon országok sorába tartozzon, ahol a világon az elsők között valósul meg az 5G technológia bevezetése, gyakorlati alkalmazása.

Az **Egyesült-Királyságban** [a digitális gazdaság mintegy hatszor nagyobb növekedést mutatott](#) a gazdaság más szegmenseihez képest a koronavírus-járványt megelőzően, így az ország a növekedés kiemelt lehetőségként tekint a digitalizációra. Erre figyelemmel a horizontális gazdaságpolitikai intézkedések mellett egy kifejezetten az ágazatra szabott támogatás is elérhetővé válik: 125.000 és 5 millió angol font (GBP) közötti [rendkívüli hitelt igényelhetnek azok az innovatív startupok](#), amelyek a jelenlegi gazdasági helyzetben nem jutnak megfelelő forrásokhoz.

Jelentős változások zajlanak továbbá a digitális piacokon, a verseny a digitális befektetőkért nagyon kiélezett: A Liberty Global és a Telefonica közel 40 milliárd font (GBP) értékű [megállapodása](#) az Egyesült Királyság telekommunikációs piacát írja át az O2 és a Virgin Media egyesülésével, de megemlítendő az a kb. 1 milliárd dollár értékű [megállapodás](#) is, amit a **Microsoft** a Lengyel Kormánnyal írt alá május 5-én.

Digitális megoldások mint a növekedés motorjai

Kínában az agrárium területén [számos digitális eszközt sikerrel alkalmaztak](#) az ellátási és termelési folyamatok hatékonyságának javítására. A Beijing's Agricultural Products Supply and Demand Platformon keresztül a termelők online értékesíthették árukészleteiket (az indulás első 10 napja alatt közel 300 tényleges tranzakció történt), amelynek használatára – természetesen digitális csatornákon – külön képzések is indultak. A Taobao-n keresztül, amely a világ legnagyobb kereskedelmi platformja, korábban is lehetőség nyílt élelmiszervásárlásra, azonban ennek jelentősége szintén felértékelődött a járvány alatt (és más egyéb online áruházak, mint például az Alibaba is segítette a termelőket termékeik értékesítésében), illetve a WeChat nevű alkalmazáson keresztül közvetlenül is lehetőség nyílt a fogyasztók, valamint a kereskedők összekötésére. A felhasználók a közös rendelések megbeszélése, összeállítása érdekében valamilyen közösségi média-, vagy chat felületen egyeztethették igényeiket, majd adhattak le az egyéninél jóval nagyobb volumenű rendeléseket – csökkentendő az érintkezések számát, valamint a szállítási költségeket.

A logisztikában is alapvető változások mentek végbe: megjelentek a különböző közösségi szállítási szolgáltatások, az állam pedig egy ún. „zöld csatornán” keresztül biztosította a mezőgazdasági termékek szállítását – csökkentve az ellenőrzések számát, valamint növelve annak sebességét.

Az **Amerikai Agrárminisztérium** egy web alapú ellátási láncon (Web-Based Supply Chain Management – [WBSCM](#)) keresztül a Coronavirus Farm Assistance Program részeként havi 100 millió dollár értékben fog vásárolni friss zöldségeket és gyümölcsöket, különféle tejtermékeket valamint húsokat, amelyeket adománydobozok formájában juttatnak el nonprofit szervezeteknek. A beszerzésekkel kapcsolatos **ajánlati felhívásoktól kezdve a számlák benyújtásán át valamennyi lépés a rendszeren keresztül valósul meg.**

A helyi együttműködések is kiemelkedő lehetőségeket rejtenek **növekedésre**, az online megoldások pedig egyre szélesebb kör számára teszik lehetővé az azokba való bekapcsolódást. Pl. Hargita Megye Tanácsa szintén egy [online vásárlási platformot](#) tervez indítani a helyi termelőknek, amely a helyi ellátási láncok kialakulását támogatná, illetve egészséges, és magyar termelők által előállított élelmiszerekkel segítene ellátni a lakosságot. Az [oldalán](#) számos termék már most is elérhető, ugyanakkor a termelőktől történő online vásárlás lehetősége még nem adott (csak közvetlen kapcsolatfelvétellel, vagy árajánlatkérésre nyílik lehetőség).

Hazánkban több kezdeményezés is történt a területen: a **B2B agrártranzakciók szervezésére hozott létre [online felületet](#) a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara**, amely az élelmiszer-termelőket és -előállítókat köti össze felvásárlókkal, kereskedőkkel és kiskereskedelmi láncokkal. A kistermelők, valamint a családok számára az Agrárminisztérium háttérintézménye a Hermann Ottó NKft hozta létre a [Nemzeti Termelői Portált](#); a termelői borok kereskedelmét a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa és az Agrármarketing Centrum közös [Palackposta 2020](#) online felülete támogatja. A Digitális Jólét Nkft a Digitális Agrár Stratégia keretében elindította a Digitális Termelői Piac fejlesztését, ami az online felület mellett a logisztikára, a minőségbiztosításra és a kistermelői értékesítési jogosultságok megtartására koncentrál és lehetővé teszi a „több termelő – egy fogyasztó” megrendelést és szállítást.

A francia kkv-k működését, valamint az egészséges munkakörülmények fenntartását támogatja a kormány egy olyan [oldalon keresztül](#), amely az egészségügyi hatóságok előírásainak is megfelelő, francia gyártású, 20-szor újrahasználatos, mosható maszkok rendelését és folyamatos szállítását biztosítja a vállalkozásoknak, akik azt alkalmazottaiknak adhatják tovább.

A koronavírus-járvány tovább gyorsította az elmúlt időszakot meghatározó, a pénzügyi terület digitalizációs (fintech) folyamatait is, így pl. a **digitális fizetési eszközök térnyerését**, vagy az érintésmentes megoldások terjedését. Szingapúrban jelentősen bővült a [PayNow](#) forgalma, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy azonnali fizetési platformon gyors és biztonságos tranzakciókat kezdeményezhessenek, csupán a fogadó fél mobilszámának vagy személyi igazolványszámának felhasználásával, az [OCBC Pay Anyone](#) mobilalkalmazással pedig pénzt lehet felvenni az ATM-en megjelenő QR-kód beolvasásával, vagy QR-kód alapú fizetéseket lehet teljesíteni (pl. jegyek vagy könyvek megvásárlása során). Számos országban jelentősen nőtt az e-kereskedelem is: [Szaúd-Arábiában](#) a szuper-, és hipermarketekből történő rendelést biztosító online platformok, a BinDawood és a Danube forgalma 200%-kal, míg az átlagos megrendelések értéke 50%-kal nőtt - a korábbiakhoz képest négyszer annyian telepítették az alkalmazásokat.

Számos kormány alkalmaz fejlett digitális megoldásokat a **vállalkozások tájékoztatására** a koronavírus-járvánnyal összefüggésben. Spanyolországban a [Acelera Pyme](#) oldalon a pályázati lehetőségek mellett **a digitális átállást, különösképpen a távmunkát támogató megoldások, a digitális technológiák megismerését, elsajátítását, alkalmazásukat támogató szolgáltatások** is elérhetők, és hasonló megoldásokat alkalmaz a portugál kormány is az [EstamosOn](#) oldalon. Az Egyesült Királyságban a [kormányzati oldal](#) kérdésekkel orientálja a vállalkozásokat a számukra legfelelőbb támogatások kiválasztására – majd az azok igénybevételeit biztosító oldalakra irányítja őket.

Jelentős és egyre sürgetőbb igény mutatkozik **a digitális innovációk és technikai fejlesztések jogi lekövetésére is, valamint a gazdasági növekedést elősegítő** (de legalább nem akadályozó) **szabályozási megoldásokra**. Ezek kialakításának egyik eszköze lehet az a digitális szabályozási tesztkörnyezet (ún. „sandbox”), amelyet a [Financial Conduct Authority](#), azaz az Egyesült Királyság pénzügyi szabályozó hatósága tervez létrehozni az IKT iparággal való együttműködésben. A vállalkozások magatartásának, működésének az egyes szabályozási opciók mentén történő modellezésével lehetővé válik az intézkedéseknek eredményesebb és pontosabb hatásvizsgálata, valamint az innovatív szabályozási megoldások kialakítása a koronavírus-járvány utáni pénzügyi és gazdasági kihívások sikeres kezelése elősegítése érdekében.

A **közösségi finanszírozás** is különösen nagy figyelmet kap a koronavírus-járvány okozta forráshiánnyal összefüggésben, amely a finanszírozási problémák gyors áthidalása legrugalmasabb módjának bizonyult számos országban: a [GoFundMe.com](#) oldal pl. jelenleg a „Covid-19” keresőszóra több mint 335.000 találatot ad. A European Crowdfunding Network továbbá [részletes elemzést készített](#) a koronavírus közösségi finanszírozásra gyakorolt hatásairól. A kutatás megállapításai szerint rövidtávon ugyan csökkennek a lakosság megtakarításai és kockázatvállaló hajlandósága, középtávon viszont bővülés várható a piacon, mivel a vállalkozások nehezebben teljesítik majd a bankok által elvárt pénzügyi hitelfeltételeket, valamint a helyi, regionális befektetési igények is felértékelődnek majd.

Helyi közösségi finanszírozási lehetőségek is megnyíltak a globális megoldások mellett. A „Pay It Forward London” kezdeményezés célja a londoni vállalkozások segítése a járványveszély alatt. Amíg nem tudják áruikat és szolgáltatásaikat hagyományos csatornákon értékesíteni, az oldalon keresztül kuponokat adhatnak el, amelyeket a vásárlók a járványveszély elmúltával használhatnak fel. Hasonló megoldás került kialakításra [Szlovéniában](#), [Csehországban](#), [Szingapúrban](#) és [Új-Zélandon](#) is.

2. ábra – a Pay It Forward London által kínált szolgáltatások; payitforward.london.gov.uk, 2020.

A **munkavállalók digitális kompetenciáinak javítása** a gazdasági növekedés egyik kulcsigénye lesz a jövőben is, tanulásra, önképzésre pedig most van ideje a munkavállalók többségének: a kormányzati támogatással működő, az Egyesült Királyságban a napokban elindított [The Skills Toolkit](#) oldalon alap, közép, és magas szintű digitális oktatási anyagok érhetők el – többek között a kiberbiztonság, a digitális marketing, vagy a programozás területén hasznosítható ismeretek elsajátítására.

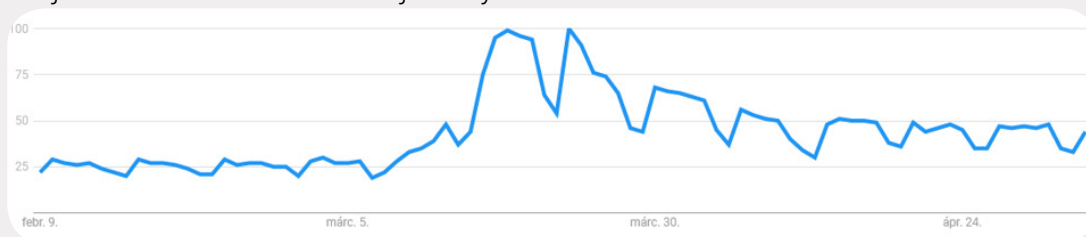
A Digitális Szakképzési és Felnőttképzési Módszertani Központ is közreműködött a [Szakképzési Tananyagtár](#) kialakításában, amely a 15 főnél nagyobb létszámú szakképzések esetében segíti a digitális átállást. A felnőttek átképzésének, továbbképzésének támogatására jött létre a [Vállalkozói Információs Portál](#) képzési gyűjteménye, amelyet ugyancsak a DSZFMK gyűjtött össze.

Végleg beköltözik a „home office”?

Az otthonról történő munkavégzés az elmúlt hetekben eredményesen járult hozzá a vírus terjedésének korlátozásához – ugyanakkor mind a munkavállalók, mind a munkáltatók részéről új kihívásokat is teremtett. Előnyei mellett az otthoni munkavégzés **széleskörű alkalmazása révén számos kérdést felvetett** – hiszen amíg a távmunka intézményét a munkajogi szabályok régóta ismerték, az otthoni munkavégzéssel kapcsolatos jogok és kötelezettségek köre korábban legfeljebb az egyéni munkaszerződésekben került meghatározásra. A nemzeti szabályozások ezen a téren jelentős lemaradásban voltak és vannak is a mai napig, **az otthoni munkavégzéssel összefüggésben pedig átfogó szabályozások ezidáig nem kerültek megalkotásra.**

Németországban ugyanakkor pont ilyen komplex szabályozás áll előkészítés alatt; az országban a koronavírus-járvány előtt a munkavállalók 12%-a dolgozott legalább alkalmanként otthonról, hiszen arra csak – a legtöbb ország szabályozási gyakorlatához hasonlóan – akkor volt lehetőség, ha azt az egyedi munkaszerződés lehetővé tette. A várhatóan ősszel elkészülő [új szabályozás](#) a tervek szerint azonban **minden munkavállalónak biztosítaná a jogot, hogy éljen a munkavégzés ilyen formájával**, és természetesen érintené az otthoni munkavégzéssel együtt járó fő kérdéseket (munkaidő, pihenőidő, felmerülő költségek viselése stb.). A német kormány aktívan támogatta az otthoni munkavégzéssel kapcsolatos munkáltatói intézkedéseket. Így pl. az otthoni munkavégzést szolgáló megfelelő hardver és szoftverkörnyezet **kialakításához [szakértői támogatás is igényelhető](#) a kkv-k számára, melynek keretében egy minősített IT tanácsadó cég díjának 50%-át téríti meg az állam, legfeljebb 30 napra**. Máltán az állam szintén támogatja az otthoni munkavégzésre való átállást – munkavállalónként **500 euró, de vállalkozásonként legfeljebb 4.000 euróig** biztosítva forrásokat hardverek és szoftverek vásárlásához (az azzal kapcsolatos költségek 45%-áig igénybevehetően).

A németországihoz **hasonló szolgáltatást biztosít hazánkban is a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara [Modern Vállalkozások Programja](#)** is, amely díjmentes, személyre szabott szakértői segítséget ad vállalkozások informatikai fejlesztéséhez a koronavírus-járvány alatt is.

3. ábra – a „home office” kifejezésre történő keresések trendje a google oldalon, a világ valamennyi országát tekintve; Google, 2020.

Komplex home office-szabályozás helyett [az egyes országokban](#) jellemzően **csak (a veszélyhelyzet indokolta sürgősség miatt) részletszabályok kerültek megalkotásra** – elősegítve a felek ilyen irányú megállapodását, valamint rendezve az azzal kapcsolatos leggyakoribb gyakorlati problémákat. Szintén közös jellemzője az eddigi megoldásoknak, hogy külön munkajogi szabályok helyett a veszélyhelyzetet elrendelő jogszabályokba „saláta”-jelleggel kerültek bele az otthoni munkavégzésre vonatkozó rendelkezések.

[Portugáliában](#) – hasonlóan Magyarországhoz – lehetővé tették az otthoni munkavégzés egyoldalú elrendelését a munkáltató számára, valamint azt a munkavállaló is kérheti, amennyiben a munkaköri feladatai azok ilyen formában történő teljesítését lehetővé teszik. Ugyanakkor **a munkajogviszony egyéb elemeit a szabályozás nem érinti** (így pl. a munkáltató ellenőrzési jogát, vagy éppen a munkavégzés ilyen formája esetében felmerülő költségekre vonatkozó megtérítési kötelezettségét), azok az általános szabályok szerint alakulnak a felek eltérő megállapodásának hiányában. Hasonló megoldás került alkalmazásra [Romániában](#) is. Utóbbi országban a munkavállalók ellenben csak akkor hagyhatták el lakhelyüket munkavégzés céljából, ha **a munkáltató nyilatkozott arról, hogy az adott munkakörben az otthon-ról történő munkavégzés nem lehetséges**, és ugyanilyen szabályt alkalmazott Ciprus is.

Litvániában a munkáltató egyoldalúan ugyan nem rendelheti el az otthonról történő munkavégzést, de ha az arra vonatkozó felhívását a munkavállaló nem fogadja el, vagy arra nem válaszol, a **munkáltató fizetés nélküli szabadságra küldheti**.

[Spanyolországban](#) – amellett hogy lehetővé tették, sőt jogszabályi szinten is prioritásként kezelték az otthoni munkavégzést a kényszerszabadságolásokkal szemben – az **egyes munkáltatói kötelezettségek alól is felmentést biztosítottak az otthonról dolgozók vonatkozásában**. Így pl. a munkahelyi kockázatértékelés elvégzése, valamint a munkavégzéssel kapcsolatos biztonsági szabályok ellenőrzése alól mentesítették a munkáltatókat, ha a biztonságos munkafeltételek otthoni teljesülésére nézve a munkavállaló nyilatkozatot tett. [Lengyelországban](#) a munkáltatókat **mentesítették a kötelező, rendszeres munkaegészségügyi vizsgálatok alól is** (azokat a veszélyhelyzet elmúltát követő 60 napon belülük kell majd csak elvégezniük), amely intézkedés azonban nem terjed ki az újonnan felvett munkavállalók foglalkozásalkalmassági vizsgálatára.

[Bulgáriában](#) a munkáltató szintén egyoldalúan elrendelheti az otthoni munkavégzést – valamint **az erről szóló rendelkezésében szintén egyoldalúan meghatározhatja az ezzel kapcsolatos részletszabályokat** (pl. a munkavégzés ellenőrzésének módját, vagy a teljesítménnyel kapcsolatos elvárásokat). [Franciaországban](#) lehetővé tették továbbá azt is, hogy a munkáltatók **a munkavállalók részvételével működő tanácskozási fórumok üléseit évente 3 alkalommal akkor is megtarthassák elektronikus kapcsolattartási felületeken**, ha arra vonatkozóan nem született megállapodás a munkáltató és a munkavállalók között.

Az otthoni munkavégzés költségeivel kapcsolatosan igen előremutató működési modellt követ pl. [Írország](#), ahol **a munkáltató önkéntes alapon megtérítheti a munkavállalók azzal kapcsolatosan felmerült költségeit** – napi 3,2 euróig adómentesen, az e feletti rész után a munkavállalók adófizetési kötelezettsége mellett. Amennyiben a munkáltató ezen költségeket nem téríti meg, úgy a munkavállaló az otthoni munkavégzés költségeinek 10%-át adóvisz-szatérítés keretében igényelheti vissza – de a költségek körébe pl. a fűtésszámláját, vagy az internetszolgáltatás díját is bekalkulálhatja.

Az [Egyesült Királyságban](#) az **elszámolható költségek köre sokkal szűkebb** (pl. az üzleti és magáncélú felhasználásra is biztosított telefonköltségek nem számolhatók el, ahogy a nem kizárólagosan munkavégzésre használt IKT eszközök beszerzésének költsége sem). Ellenben **a munkáltató által az otthoni munkavégzéssel összefüggésben megtéríthető többletköltségeket heti 4 fontról 6 fontra emelték** munkavállalónként – amelyet azok az otthoni közüzemi, vagy internetszolgáltatási számlák ellenében vehetik igénybe.

A New York-ban található Vestal Central School District [weboldalára](#) az elmúlt hetekben nagyszámban kerültek fel valamennyi korosztály számára hasznos gyakorlatok. Tematizált tartalmak érhetőek el külön az [alsósok](#), és külön a [felsősök](#) számára, amelyeket a tanárok folyamatosan aktualizálnak is, a **heti/havi bontásban közétett edzéstervek** pedig változatos formában járulnak hozzá a napi mozgás ösztönzéséhez.

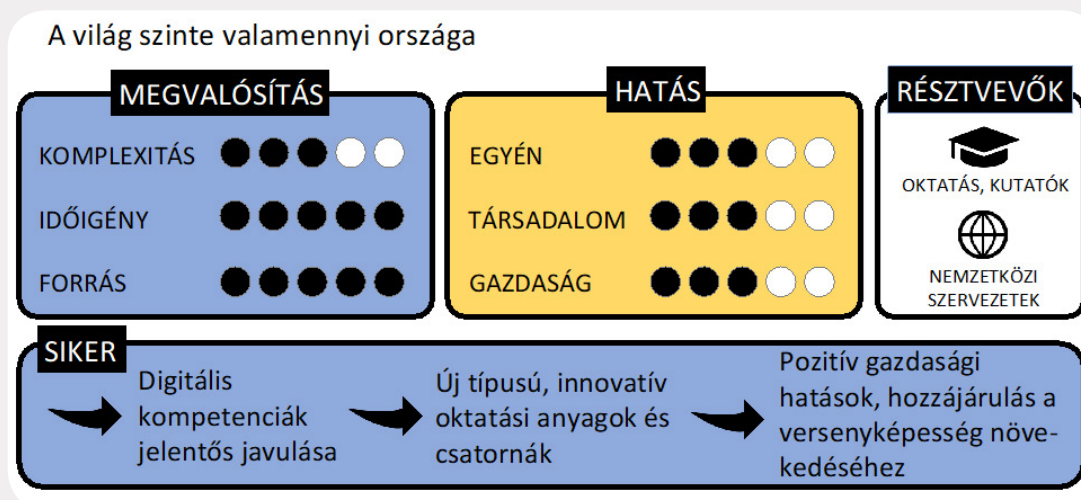
Egy **kanadai** oktatási tanácsadó cég, az [Ever Active Schools](#) is jókora adatbázist hozott létre, hogy senki ne szenvedjen hiányt a szükséges mennyiségű sportot, aktív mozgást támogató lehetőségekben és tanácsokban. [Hivatalos YouTube csatornájukon](#) 174 videó van, amelyek segítségével diákok és tanárok osztanak meg hasznos, ötletes tanácsokat a mindennapi mozgásra vonatkozóan. Az [Alberta Active After School](#) oldalán szintén többszáz gyakorlat leírása tekinthető meg, amik között edzettségi szint-, időtartam-, kor- és még számos egyéb szempont alapján tudnak szűrni az érdeklődők. A családok számára mintegy 40-50 aktív mozgásra ösztönző játék, feladat, gyakorlat érhető el továbbá a [Be Fit for a Life](#) oldalán, amelyek segítenek a **gyerekek és felnőttek fizikai egészségének megőrzésében**.

Kínában az oktatási intézmények bezárását követően – a közmédia csatornáin keresztül – [TV-közvetítések](#) segítségével tették elérhetővé a tananyagot a **testnevelés mint tárgy estében** is. Ezen felül a legnépszerűbb közösségi platformba, a [WeChat](#) alkalmazásba is integráltak feladatokat, ahol szaktanárok mutatják be videón a gyakorlatot, majd a **tanulók magukat felvéve(!) visszaküldhetik a végrehajtott gyakorlatokat**.

Magyarországon is találni olyan kezdeményezéseket, amelyek követendő példái a digitális testnevelésnek mint újszerű gyakorlatnak. A **Magyar Egyetemi - Főiskolai Sportszövetség** (MEFS) [honlapján](#) számos online sportolási lehetőség közül választhatnak a mozgás iránt érdeklődők. A sportágak szerinti csoportosításnak köszönhetően mindenki könnyen megtalálhatja a számára ideális mozgásformát. A népszerű videomegosztókon elérhető edzések mellett a kifejezetten oktatási, fejlődési fókuszú kezdeményezések is kiemelendők: [Bakai Levente](#) például online **oktatóvideókat készít testnevelőtanároknak, ötleteivel segíti a digitális tornaórák lebonyolítását**.

A Digitális Sport Tudásközpont az Emberi Erőforrások Minisztériumával közösen a közeljövőben indítja el a DigiTesi programját, amelynek keretében a Nemzeti Alaptantervhez szorosan kapcsolódó, felhasználobarát, egyszerű hozzáférést biztosító, jól kereshető testnevelési gyakorlatokból szervezett video adatbázis kerül kialakításra. Az így létrehozott tartalom egyaránt szolgálja „békeidőben” a testnevelők és a diákok mindennapi munkáját, különleges helyzetben pedig lehetővé teszi a rendszerezett és az otthoni környezetben is megvalósítható mozgásformákra való áttérést.

DIGITÁLIS OKTATÁS ÉS ÉRETTSÉGI VIZSGA: a globális oktatási közösség válasza a vírushelyzetre

Az iskolák bezárása világszerte a gyermekek valamint a szülők egészségének védelmét célzó egyik legfontosabb intézkedés volt a kormányok részéről. Az UNESCO adatai szerint ez jelenleg 191 országban, **a beiratkozott tanulók több mint 90 százaléka**, azaz több mint 1,5 milliárd tanuló esetében hozott gyökeres változást a tanulás formáját tekintve; a hagyományos módszerek helyett a digitális oktatásnak teret nyitva.

Az ezzel kapcsolatos kihívások kezelésére hivatott nemzetközi gyakorlatokról nyújt széleskörű, alapos áttekintést a [NORRAG](#). Az 1986 óta működő, a nemzetközi szakpolitikai és oktatási együttműködés támogatására szerveződő globális hálózatnak 171 országban 5.000 regisztrált tagja van, amely [a koronavírus-helyzetre adott válaszokat gyűjti össze](#).

Ennek keretében egyetlen honlapra szervezték azokat a **nemzetközileg is jelentős, értékelhető kezdeményezéseket**, amelyek az új helyzetben mindenki számára segítséget nyújthatnak az oktatás megszervezése terén (pl. az UNESCO [Global Education Coalition](#), a [Global Partnership for Education](#), az „[Education Cannot Wait](#)” nevű szervezet, vagy az [Education International](#) az ajánlásai), valamint oktatásmódszertani anyagok is elérhetők arról (akár pl. a [Világbank útmutatása a távoktatásról](#)), vagy éppen egy újszerű blog a távoli tanulási lehetőségekről az online kapcsolat nélküli gyermekek számára).

Az egyik legfigyelemreméltóbb (a NORRAG által szintén szemléztet) kezdeményezés az UNESCO IIEP Planipolis oldala, amely jelenleg [68 ország jó oktatási gyakorlatait foglalja egységes keretbe](#) – külön kiemelve a digitális oktatásra való áttéréssel, az oktatás megszervezésével és magas szintű biztosításával kapcsolatos kormányzati intézkedéseket. Utóbbiak közül kifejezetten figyelemre méltó [Horvátország](#) példája, ahol minden felsőtagozatos általános iskolás, valamint arra rászoruló középiskolás **tabletet kapott**. Akiknek **nem volt otthon internetkapcsolatuk, azok számára SIM-kártyát is biztosítottak**, amellyel ingyen érhetik el az oktatási tartalmakat (és ami ezen felül további 2GB/hó adatforgalmat biztosít számukra). Emellett 3 televíziós közszolgálati csatornát is bevontak az oktatásba: korosztályok szerinti, a tantervhez igazodó friss, folyamatosan gyártott tartalommal, amelyekről 3 nappal korábban tájékoztatják a pedagógusokat, hogy az órákat ahhoz tudják igazítani.

A NORRAG kiemelten foglalkozik továbbá a **digitális oktatásból kiszorulókat támogatásával**, a hátrányos helyzetű, megfelelő digitális hozzáféréssel nem rendelkező tanulókkal. A napokban hívták fel a figyelmet pl. a Center for Global Development írására, amely [beavatkozási lehetőségeket](#) javasol az országok számára egyrészt a **tanulás folyamatosságának fenntartásához**, másrészt arra nézve, hogy a **hátrányos helyzetű tanulók lemaradását hogyan lehetne csökkenteni** a hagyományos iskolai oktatáshoz való visszatérésükkor.

Globális szinten ugyanakkor az elmúlt hetek kétségkívül legjelentősebb kihívásának **az érettségi vizsgák megtartása** bizonyult.

A számonkéréseket mára több ország törölte, köztük az [Egyesült Királyság](#), Hollandia, Norvégia, Kirgizisztán, Kazahsztán, Spanyolország, [Szlovákia](#), India és az Amerikai Egyesült Államok is.

Az [UNESCO felmérése](#) szerint több, mint hetven országban a vizsgák **elhalasztása és más időpontra történő átütemezése mellett döntöttek**, azaz hogy akkor legyenek megtartva, amikor a járványügyi azt biztonságossá teszi. Hongkongban egy hónapot, Írországból több hónapot is tolódnak a vizsgák.

Az országoknak döntésük során egyaránt mérlegelniük kellett az aktuális közegészségügyi helyzetet, a biztonsági előírások betarthatóságát, valamint a pandémia alatt biztosított oktatás paramétereit, minőségét, továbbá **olyan megoldást kellett találniuk, ami biztosítja hogy teljes értékű érettségi bizonyítványt szerezhessenek a diákok**. Mindez különösen fontos kérdés pl. Franciaországban, ahol a „[leértékelt érettségi](#)” néven ismert 1968-as bizonyítvány mély nyomot hagyott a köztudatban. **Hazánkban** – ehhez is hasonló, összetett tényezők együttes szakmai mérlegelésének eredményeképpen – **az érettségi vizsgák megtartásáról született döntés: az elhalasztásnak ugyanis olyan káros, hosszú távú társadalmi, gazdasági következményei lehetnek**, amelyek jelentősen meghaladhatják a megtartással járó, – az intézkedéseknek köszönhetően rendkívül alacsony – járványügyi kockázatokat.

Fontos, hogy – hazánkhoz hasonlóan – Csehországban és Lengyelországban is döntés született az érettségi vizsgák megtartásáról: a Cseh Kormány döntése alapján mind a középiskolások, mind a felsőoktatás végzősei számára lehetővé válnak az érettségi- és államvizsgák, Lengyelországban a megszokotthoz képest később, június 8-án kerül megtartásra az érettségi, kizárólag írásbeli formában.

A megváltozott körülményekre való tekintettel több ország – ideiglenes jelleggel – **változtatott a vizsgaszabályokon is**.

A legtöbb ország a világjárvány kezdetétől valamilyen módon távoktatást biztosít a diákoknak, de ennek ellenére – főként a még nem tökéletes megoldások, valamint a vizsgaszabályok betartása ellenőrizhetőségének hiánya miatt – csak viszonylag kevés ország, döntött az érettségik **online** formában történő megtartásáról.

Az [évközbéli érdemjegyek figyelembevételéről](#) döntött Franciaország, Dánia, a Karib-térség több állama és Olaszország is. Utóbbi Európában egyedüliként [csökkentette a vizsgák számát is](#), hiszen egy interdiszciplináris, ún. „[maxi szóbelire](#)” készülnek az érettségizők.

	Döntés szü- letett	Érettségi megtartása	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Online vizsga
Csehország	✓	✓		✓	
Lengyelország	✓	✓		✓	
Oroszország	még nem (máj. 12-én várható)				
Spanyolország	✓	törölték			
Norvégia	✓	törölték			
Hollandia	✓	törölték			
Észtország	✓	törölték			
Egyesült Királyság	✓	törölték			
India	✓	törölték			
USA	✓	törölték			
Szlovákia	✓	törölték	<i>opcionális</i>		
Olaszország	✓	✓	✓		
Franciaország	✓	✓	✓		
Portugália	✓	✓	✓	✓	
Németország	✓	✓	✓	✓	
Ausztria	✓	✓		✓	
Belgium	✓	✓	<i>n.a.</i>	<i>n.a.</i>	✓
Egyiptom	✓	✓	<i>n.a.</i>	<i>n.a.</i>	✓
Üzbegisztán	✓	✓	<i>n.a.</i>	<i>n.a.</i>	✓

n.a.

nincs elérhető részletes és pontos adat

digitális jólét
program

mesterséges
intelligencia

HA SZERETNÉ MEGISMERNI A LEGÚJABB TRENDEKET, HALLGASSA ÖN IS AZ MI STÚDIÓ ADÁSAIT!

Az MI Stúdió a hazai mesterséges intelligencia ökoszisztéma podcastja, ahol heti rendszerességgel a legfelkészültebb szakértőkkel fejtiük meg az MI rezdüléseit és mutatjuk be a legújabb trendeket.

Keressd a fő podcast lelőhelyeken!

Spotify: <https://open.spotify.com/show/2rFgRDbP9YCGYpeTntV5Pf>

Apple Podcasts: <https://podcasts.apple.com/us/podcast/mi-st%C3%BAdi%C3%B3/id1494222494?ign-mpt=uo%3D4>

YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCsQiV_XJKM3xD2HgQflxiTg/videos?view_as=subscriber

**VÉLEMÉNYÉT, HOZZÁSZÓLÁSÁT, JAVASLATAIT várjuk:
DJP Observatory Team observatory.team@djnkft.hu címen**